

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita	
Fakulta	Ekonomicko-správní fakulta
Obor řízení	Veřejná ekonomie
Uchazeč	Ing. David Špaček, Ph.D.
Pracoviště uchazeče	Katedra veřejné ekonomie Ekonomicko-správní fakulta Masarykova univerzita
Habilitační práce (název)	<i>Public management v teorii a praxi</i>
Oponent	doc. Ing. Romana Provazníková, Ph.D.
Pracoviště oponenta	Fakulta ekonomicko-správní Univerzita Pardubice

Text posudku ...

Posudek je zpracován na publikaci *Public management v teorii a praxi* vydanou nakladatelstvím C. H. Beck, kterou autor předkládá jako habilitační práci. Publikace, jak již název napovídá, se zabývá public managementem, či řízením veřejné správy. Téma je veskrze aktuální a v podmínkách české teorie i praxe je text v mnoha ohledech inovativní. Řízení veřejné správy je velmi široká a komplexní oblast, o čemž svědčí i rozsah publikace - čítá 319 stran textu, obsahuje řadu tabulek a schémat a vychází z úctyhodných 476 titulů v seznamu použité literatury a zdrojů citací.

Cílem publikace je dle autora „věnovat se vybraným tématům, která jsou v zahraničí standardní součástí literatury public managementu, Jsou relevantní pro český kontext (v jeho akademické i praktické rovině) a nejsou dosud systematictěji popsána s ohledem na zahraniční, ale do určité míry i domácí poznatky.“ (Úvod str. IX). Publikace podle autora má sloužit akademikům i pracovníkům veřejné správy, potažmo všem, které problémy veřejné správy zajímají.

Autor rozčlenil publikaci na dvě části – první část je rozdělena do dvou kapitol – první kapitola (*Public management a specifika veřejné správy*) se věnuje úvodu do teorie public managementu, ve druhé kapitole *Správní reformy, jejich trendy a problémy* (promítá do správních reforem). Druhá část publikace (členěná na dalších šest kapitol) je již věnována konkrétním oblastem řízení veřejné správy – odpovědnosti veřejné správy, novým trendům v organizaci veřejné správy, strategickému řízení, kvalitě veřejných služeb a jejich řízení, řízení lidských zdrojů a elektronizaci veřejné správy. Publikace má přehledový charakter, autor zpracoval velmi široké spektrum zejména zahraničních zdrojů, zasadil je do českého kontextu, doplnil i výsledky vlastního výzkumu. Tím splnil cíl publikace uvedený výše.

Autor při zpracování každé kapitoly vymezuje základní pojmy, různé teoretické přístupy k jednotlivým prvkům public managementu, zasazuje je do kontextu vývoje společnosti, vývoje veřejné správy a vědního poznání. Zpravidla vychází z definování pojmů a teoretických přístupů nejprve v soukromém sektoru, poté vymezuje jejich shody či odlišnosti ve veřejné správě. K tomu využívá bohaté rešerše zahraniční literatury a studií. Toto „utřídění“ a kvalitní rešeršní práce autora k zmiňovaným prvkům řízení veřejné správy je cennou přidanou hodnotou publikace. Každou kapitolu pak autor dokresluje situací

v České republice. Autor, tam kde je to možné, dokládá popisované skutečnosti řadou případových studií, výsledky vlastního výzkumu, či výsledky výzkumných projektů, jejichž byl spoluautorem. Přehlednost zvyšují i tabulky a schémata, za velmi zdařilá lze považovat ta, ve kterých autor porovnává různé přístupy, definice pojmů, či rysy strategií.

K věcnému obsahu jednotlivých kapitol nemám v zásadě připomínky. Za zdařilou považuji úvodní kapitolu věnovanou vymezení NPM, která je cenná pro historický přehled vývoje tohoto přístupu ve veřejné správě a jeho nová pojetí. Kapitola čtvrtá obsahuje relativně nové poznatky (v české teorii a praxi doposud nepříliš známé) k organizování VS a poskytování veřejných služeb. Kapitola sedmá, věnovaná řízení lidských zdrojů a jejich hodnocení, je rovněž podnětná – podává stručný přehled využívaných přístupů k postavení pracovníků ve veřejné správě, k hodnocení jejich výkonnosti a motivace.

Výhrady mám ke kapitole šesté – *Kvalita veřejných služeb a její řízení – nástroje, jejich potenciál a omezení*. V kapitole není zcela jasné, zda se autor spíše zaměřuje na procesy a řízení kvality procesů ve veřejné správě (většina textu spíše směřuje k tomuto záměru), či na kvalitu poskytování a řízení veřejných služeb (tomu by nasvědčovala kap. 6.1 a důraz na e-sloužby, či kap. 6.2.3 a popsání zkušenosti ze zahraničí). Je však známo, že služby poskytované veřejným sektorem a veřejnou správou jsou velmi široké (od celé škály služeb poskytovaných na komunální úrovni až po ústřední úroveň – a to nejen služeb poskytovaných přímo úřadem, ale také celá škála dalších služeb – oblast sociální, školství, kultury atd.). Kapitola působí dojmem, že autor tyto dvě stránky nerozlišuje a v podstatě o nich pojednává jako o synonymech. Podobně podkapitola 6.2.4 se spíše věnuje hodnocení kvality procesů metody ISO, CAF (tj. hodnocení nabídky) než poptávky (tj. hodnocení kvality služeb zákazníky-občany).

Za určité negativum považuji skutečnost, že si autor někdy nedokázal zachovat odstup od přílišného přebírání „úřednického“ jazyka plného obecných proklamací, typického pro různé vládní programové dokumenty, strategie, akční plány. To činí některé části publikace (asi nejvíce v kapitole osmé) málo čtivé, minimálně inspirativní a nezvyšuje to její odbornost. Autor tyto dokumenty často cituje, publikace se poté stává poměrně rozsáhlá a v určitých pasážích by možná méně znamenalo více.

Na závěr lze konstatovat, že autor v této oblasti prokázal velmi dobrou orientaci, s níž dokáže efektivně pracovat. Za velmi přínosné považuji přehledné uchopení tématu, vhodnou volbu dílčích prvků řízení veřejné správy (viz jednotlivé kapitoly) a především nastudování a zpracování velkého množství literatury a zdrojů. Kladně hodnotím i rozsáhlou vlastní publikační a výzkumnou činnost autora, jejíž výsledky autor v publikaci prezentuje.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

Mohl by autor reagovat na připomínku týkající se řízení kvality jako procesu veřejné správy versus řízení kvality služeb poskytovaných veřejnou správou?

Závěr

Habilitační práce Davida Špačka „Public management v teorii a praxi“ *splňuje* – požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Veřejná ekonomie. Práci doporučuji k obhajobě a po úspěšném habilitačním řízení doporučuji autorovi udělit titul docent.

V Brně dne 10. 4. 2017